

Sportraad toe aan haar 25ste studentenmaraton

Klotweer en kruiwagens

Na de twintigste editie van de 24-urenloop enkele weken geleden, mocht Sportraad afgelopen dinsdag weer feestvieren. De studentenmaraton vierde dit jaar namelijk haar zilveren jubileum. Veel feestgewoel kwam er echter niet aan te pas. Tweeënveertig kilometer lopen, gedeeltelijk in de stromende regen, is ook niet bepaald stimulerend om achteraf nog eens het beest te gaan uithangen.

Het aantal deelnemers (809) lag nogal aan de lage kant dit jaar, zeker als je het vergelijkt met de 2400 moedigen van 1987. Het jaar daarop besloot men het echter over een andere boeg te gooien en liet men enkel nog studenten, oud-studenten en personeelsleden van de KU Leuven tot de wedstrijd toe. Hierdoor daalde het aantal deelnemers tot zeventienhonderd. Die neerwaartse trend zette zich door en vorig jaar telde men nog slechts twaalfhonderd ingeschrevenen, waarvan er uiteindelijk slechts 880 aan de start zouden verschijnen. Dit jaar stond de wedstrijd dan toch weer open voor iedereen. Toch waren er geen bekende atleten komen opdagen. Magda Lands had weliswaar ingeschreven, maar is naar alle waarschijnlijkheid uiteindelijk toch niet gestart.

Zondvloed

Voorlopig lijkt die nieuwe 'openheid' van de maraton dus niet veel invloed te hebben op het aantal deelnemers. Het gevaar dat de organisa-

lende gemeenten waar de maraton passeert voor die dag op te trommelten. Tenslotte ging de promotie dit jaar wat laat van start (de affiches waren niet tijdig klaar).

Snelst

De volledige maraton werd net zoals vorig jaar gewonnen door Herman Lievens. Met een tijd van 2u37 minuten liep hij acht minuten sneller dan bij zijn vorige prestatie. De eerste dame op deze afstand, Mieke Boeckx, vinden we op achtentwintigste plaats met een tijd van 3u24 minuten. Van de achtenzestig lopers die voor de 42 kilometer kozen, waren er trouwens slechts drie meisjes (nog altijd twee meer als vorig jaar). Ook de winnaar van de halve maraton, Bert Vandererven, was dezelfde als vorig jaar. Met een tijd van 1u8 minuten slaagde hij erin zijn tegenstrevers — 455 om precies te zijn — achter zich te houden. Van de 159 tien-kilometerlopers was Geert Eeckhout de snelste (33 minuten). De naam van de winnaar van vorig jaar laat zich dan makkelijk raden. Ook Dirk en Eddy Broos, respectievelijk eerste en tweede van de stappers uit Antwerpen, zijn geen onbekenden. Zij verbraken hun tijd van de vorige editie met bijna 7 minuten en haalden de eindstreep na 4u41 minuten.

De wedstrijd zelf verliep niet geheel zonder problemen. De halve maraton startte vier minuten te vroeg zodat men bij elke eindtijd vier minuten

volg op pag.2

De man die regen en wind trotseerde en net als vorig jaar de maraton won. (foto Karel De Weerd)

Als ze maar aan hun eigen instelling blijven

Holtstudenten mogen doktoreren

Op 4 november stemde de Vlaamse Eksekutieve in met een regeling waarbij studenten van het Hoger Onderwijs van het Lang Type (Holt) kunnen doktoreren, op voorwaarde dat ze met goed gevolg een examen afleggen over bepaalde onderdelen van universitair onderwijs. Op die manier krijgen de universiteiten zelf de verantwoordelijkheid over de overgangsmodaliteiten voor Holt-studenten die aan de Unief willen doktoreren. Dit amendement op het dekreet Coens van juni 1991 heeft veel stof doen opwaaien in de universitaire studentenmiddens.

Het onderscheid Holt-Universitair onderwijs is altijd een heet hangijzer geweest. Sinds de structuurwet van 1970 is het Hoger Onderwijs driedielig: er is het Universitair Onderwijs, het Hoger Onderwijs van het Lange Type en het Hoger Onderwijs van het Korte Type (Hokt). De opsplitsing van deze twee laatste kwam mede onder impuls van het Holt, zij vonden dat zij niet zomaar met het Hokt gelijkgeschakeld konden worden onder de noemer Nuh (Niet Universitair Hoger onderwijs).

Kreativiteit

Pas vanaf 1977 vallen de opleidingen van industrieel ingenieurs, van de architecten, van de licentiaten vertalers en tolken en van de licentiaten in de handels- en bestuurswetenschappen netjes onder het Holt. Wat opvalt in de wetgeving van de jaren zeventig en begin jaren tachtig, is dat er niet fundamenteel werd nagedacht over de rol van het Hoger Onderwijs. Dit

volgende op.

Het universiteitsdekreet definieert academisch onderwijs als "het op het wetenschappelijk onderzoek gestoeld onderwijs dat verstrekt wordt door de universiteiten, in zijn geheel bijdraagt tot de algemene menselijke vorming en voorbereid op de zelfstandige beoefening van de wetenschap of toepassing van de wetenschappelijke kennis". In het dekreet betreffende hogescholen staat dan weer: "Het onderwijs dat wordt verstrekt door de hogescholen is van academisch nivo en dus gestoeld op de wetenschappelijke kennis. In zijn geheel draagt het bij tot de algemene menselijke vorming en het is in het bijzonder gericht op de toepassing van de wetenschappen, het zelfstandig denken en het ontwikkelen van de creativiteit".

Frustratie

Het essentiële onderscheid is volgens het dekreet ten eerste het uitgangspunt (gestoeld op wetenschappelijk onderzoek respectievelijk kennis), en ten tweede de finaliteit: voorbereiden op zelfstandige beoefening van de wetenschap respectievelijk het "doorgeven van inzichten, vaardigheden

en attitudes die essentieel zijn voor de latere beroepsuitoefening", zoals de memorie van toelichting van het Holt-dekreet zegt. Deze twee verschillen zijn juist essentieel in de vraag naar wie kan doktoreren. Doktorens is niet de "zelfstandige beoefening van de wetenschap", waartoe specifiek het Universitair Onderwijs voorbereidt. De vraag is wel of dit onderscheid binnen het Vlaams Hoger Onderwijs wel altijd zo duidelijk bestaat. Er zijn immers richtingen aan de Unief waar de opleiding ook weinig uitstaan heeft met fundamenteel wetenschappelijk onderzoek en aan de andere kant hebben sommige Hoge Scholen ook projecten lopen die kunnen tippen aan universitaire wetenschappelijke projecten. En die evolutie zet zich verder door.

Komt daarbij dat in Europees perspectief het onderscheid Holt-Unief al langer problematisch is: de meeste Europese landen kennen immers maar een type van Hoger Onderwijs. Het amendement van Van den Bossche was dan ook oorspronkelijk bedoeld om de overgang tussen buitenlandse universiteiten te versoepelen en op advies van de Vlor heeft de minister dit uitgebreid naar de Vlaamse Holt-instellingen.

De meesten zijn het er in ieder geval over eens dat de overgangen tussen de verschillende richtingen zowel op interuniversitair vlak als tussen Holt en Unief versoepeld zouden moeten worden.

Vanuit het Holt begon echter al snel ook de vraag te komen om een doktoraatsprogramma te kunnen volgen.

volg op pag. 5

binnenin

IEMAND MOET
ZIJN NEK UITSTEKEN

Vujo en de overloop.....4
Waar zijn de zekerheden in dit aardse bestaan? Zelfs een bloedige zult kunnen ze de burger niet meer, vandaag de dag. Bovendien bewegen een aantal eks-Volksoniejongeren zich tegenwoordig in de gedaante van zier bewuste burgers die 's lands nieuwe blauwe stunt opsmukken met een geel tintje.

Studiepunten.....3
Of die opwaartse spiraal ook zichtbaar zal worden in de examenresultaten hangt af van enkele belangrijke burgers, die ingezien hebben dat wij hier ook niet voor de lol zitten. Wij willen punten verdienen.

Stuc zit in problemen.....5
Kunstminnend Leuven kijkt de afgrond in. 'Wie ook maar een beetje hoogkultuur in zijn aderen heeft, is compleet stuk van de duizelingwekkende diepten die de burger voorgeschiedt krijgt op pagina vijf.

En deze keer verwennen wij de burger met een juiste agenda, in tegenstelling tot vorige week. Waarvoor onze ekskuses.

GROEP **T** INGENIEURS MET VISIE
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 23 08 50 • Telefax 016 22 83 43

advertentie

Het aantal studenten aan de KU Leuven Nederlanders dommer dan Belgen?

Tijdens een perskonferentie op donderdag 12 november gaf de KU Leuven een toelichting bij het aantal studenten dat dit academiejaar ingeschreven is. Op 1 november studeerden aan de KU Leuven eksakt 23.522 jongeren.

De aantallen werden zo laat meege-deeld om de pers gelijktijdig te kunnen inlichten. In de praktijk betekent dit dat er werd gewacht tot de dag waarop de Campuskrant verscheen — twaalf november dus — zodat deze reeds in de pers opstak. Gelijktijdig inlichting is bijvoorbeeld een nogal rekbaar begrip. Er werden dit jaar bovendien geen tussentijdse cijfers meege-deeld omdat, ondanks de vervroeging van de inschrijvingen, de inschrijvingen traag op gang kwamen. Toch lijkt het erop dat het aantal studenten, als men op de gegevens van vorig jaar mag voortgaan, ook dit jaar de 25.000 zal halen.

Opmerkelijk is ook de lichte stijging van het aantal generatiestudenten, dit zijn de studenten die dit jaar voor het eerst ingeschreven zijn aan een universiteit. Ondanks de daling van het aantal achtienjarigen, waarmee het aantal generatiestudenten ongeveer correspondeert, is het aantal generatiestudenten toegenomen met elf studenten tot 4.432 studenten. De stijging kon vooral op rekening van de meisjes geschreven worden: het aantal vrouwelijke generatiestudenten nam toe met 154 eenheden terwijl het aantal mannelijke generatiestudenten met 143 daalde. Zij halen binnen de generatiestudenten dan ook de bovendand met 53,8 procent.

De universiteit zoekt de oorzaak bij de verdeling van mannen en vrouwen over het Hoger Onderwijs buiten de universiteit (Hobu). Vrouwen zijn meer vertegenwoordigd in de Hobu-richtingen van het korte type. Vermits vrouwen zich meer naar hogere niveaus beginnen te richten, kan vanuit deze groep nog een toename verwacht worden. Mannen blijken zich binnen het Hobu eerder in de richtingen van het lange type te situeren. Zij zijn vandaaruit minder gericht op een doorstroming naar boven. Bovendien zijn er binnen de Hobu-richtingen van het lange type meerdere keuze-alternatieven.

Wanneer de verdeling over de verschillende richtingen bekeken wordt, blijkt dat er zich ten opzichte van de vorige jaren een aantal min of meer uitgesproken verschuivingen hebben voorgedaan. De traditionele succes-richtingen, Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen, Rechten en Toegepaste Wetenschappen (meer bepaald de Burgerlijk Ingenieurs), lijken uit de gratie. Het aantal generatiestudenten Handelsingenieurs gaan met 13 procent achteruit. Ook bij Rechten is er een afname van 72 generatiestudenten (15 procent). Terwijl de groep Burgerlijk Ingenieur Architecten even groot blijft als vorig jaar, is er bij de andere Burgerlijk Ingenieurs een forse daling: 94 gene-

ratistudenten minder. Dit hangt samen met de vermindering van het aantal mannelijke generatiestudenten.

In de lift zitten de richtingen Psychologie en Pedagogie, Letteren en Wijsbegeerte en in mindere mate Sociale Wetenschappen. Van een 'psychologie-boom' spreken lijkt echter enigszins overdreven. Er is in de fakulteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen een toename van 74 generatiestudenten, die evenredig verdeeld zijn over de beide departementen. Binnen Letteren en Wijsbegeerte is vooral Germaanse Talen in trek met zomaar even 78 generatiestudenten ekstra. De fakulteit Sociale Wetenschappen kent een bescheiden toename met 28 generatiestudenten. Het Instituut voor Lichamelijke Opleiding kent een toename van 54 sportievelingen, het instituut voor Farmaceutische Wetenschappen telt 32 apothekers-in-spe meer.

De spreiding van de totale groep studenten per richting blijft natuurlijk niet vergeten dat de studenten Geneeskunde twee of drie jaar langer aan deze unieft vertoeven dan studenten in de andere licentiaats- of ingenieursjaren. Derde in rij der groten is de fakulteit Rechten met 2.989 studenten. Deze aantallen staan in groot contrast met de mindere goden. Zo herbergt het Hoger Instituut Wijsbegeerte 142 studenten en de fakulteit Kerkelijk Recht 20 studenten.

Het aantal buitenlandse studenten dat aan de KU Leuven stijgt gestaag. In het academiejaar 1982-1983 waren er 1.232 buitenlanders aan de KU Leuven. Vorig academiejaar waren er reeds 1.868 buitenlandse studenten. Dit jaar bedroeg hun aantal op 1 november 1.698 studenten. Toch lijkt de KU Leuven niet zo gelukkig met deze toename. In de persmap stelt men dat "het probleem van de vrij grote toestroom van buitenlandse studenten niet nieuw is, maar het krijgt door de heersende omstandigheden ruimere aandacht dan in het begin van de tachtiger jaren." Vooral de lage slaagcijfers van de buitenlanders blijken ergernis te wekken. Tot de EG verordening konden de universiteiten vrijwillig een selectie doorvoeren, wat op dit ogenblik dus niet meer mogelijk is.

Het gemiddelde slaagcijfer van de eerste kandidatuur voor eerste en

tweede zitting bedraagt zowat 50 procent. Volgens professor Masschelein zijn er tussen de verschillende fakulteiten en richtingen heel wat fluctuaties. Het hoogste slaagcijfer is teruggelaten in een richting van Letteren en Wijsbegeerte, het laagste slaagcijfer bedraagt 26 procent. Masschelein weigerde te vermelden welke richting zijn eerstejaars zo hardvochtig behandelt. Bij de Burgerlijk Ingenieurs bedraagt het slaagcijfer, omwille van de toelatingsproef die zowat een op twee kandidaat studenten uitsluit, 62 procent. Bij de Burgerlijk Ingenieurs Architectuur bedraagt het aantal geslaagden in totaal 60 procent.

Vooral het 'probleem van de Nederlanders' werd tijdens de perskonferentie stevig uit de doeken gedaan. Waar de slaagcijfers van de andere fakulteiten bijna angstvallig achterwege gelaten worden, worden deze van de Nederlandse studenten zo breed mogelijk uitgemeten. Hun slaagcijfer in de eerste kandidatuur Geneeskunde aan de KU Leuven bedraagt 20,2 procent, voor de 'inlanders' is dit 57,5 procent. Dit brengt het totaal aantal geslaagden in eerste kandidatuur Geneeskunde op 48,6 procent. Masschelein wijt dit ondermeer aan de

minder aangepaste Nederlandse vooropleiding.

Men kan zich afvragen wat voor nut heeft de cijfers van de Nederlanders zo breed uit te smeren, zeker in vergelijking met overdeven schroomvallige houding die aangenomen wordt tegenover bepaalde richtingen met vooral Belgische studenten waar de slaagcijfers aardig tegenvallen. Het was vanwege de KU Leuven niet de bedoeling om veel en zo neutraal mogelijk informatie te geven: de cijfers over de Duitsers — waarvan er ook een behoorlijk contingent geneeskunde studeert — werden bijvoor-

beeld niet afzonderlijk vermeld. De enige andere reden voor die zeer selectieve openheid bestaat er blijkbaar in dat men de Nederlandse studieresultaten op een of andere wijze wil problematiseren: ofwel wil men de dokterssussen ("zie je wel, de Nederlanders pikken jullie specialisatie-plaatsen niet in, ze hebben al moeite om de kaap van de eerste kandidatuur te passeren"), ofwel wil men enige druk uitoefenen op de nationale overheid voor een meer aangepaste selectie- of oriëntatiepolitiek.

Ria Vandermoesen

(foto: Karel De Weert)

Voorlopig in een aangepaste versie Volgend jaar studiepuntenstelsel aan de KU Leuven

Vorige week donderdag heeft de Onderwijsraad het ontwerp behandeld voor het nieuwe studiepuntenstelsel, dat vanaf volgend jaar over geheel de KU Leuven ingang zal vinden.

De term studiepuntenstelsel staat in het algemeen voor een systeem van onderwijsprogramma's waarbij aan elk vak een aantal studiepunten toegekend wordt; het voert flexibiliteit en uitwisselbaarheid van vakken hoog in zijn vaandel. In een doorgedreven studiepuntenstelsel kan men de vakken kiezen die men wil, en kan men lessen volgen en examens afleggen wanneer men dit wil; de keuzerij van de medaille is een onmiskenbaar studieduurverlenging.

Door het feit dat er geen echte examenperiodes meer zijn, gaan de studenten de vakken meer spreiden en worden de normale kurrikula in plaats van in vier jaar, in zes of zeven jaar gedaan, zoals blijkt in Nederland en Duitsland. Studieduurverlenging hangt dan weer fundamenteel samen met een drempelverhoging van de toegang tot het Hoger Onderwijs. Het is daarom dat de Loko zich altijd principieel verzet heeft tegen het Studiepuntenstelsel.

Het studiepuntenstelsel aan de KU Leuven zoals nu voorgesteld gaat zeker niet zo ver. Het decreet Coens beperkt de mogelijkheden om zo'n stelsel in te voeren al fel: het legt immers de verplichting op om op het einde van elke examenperiode een deliberatie te houden. Waar in een volledig studiepuntenstelsel in het algemeen de studiepunten van een vak als verworven worden beschouwd zodra men in het vak geslaagd is, wordt er bij een systeem met deliberatie veel meer rekening gehouden met de globale jaarprestatie. Ook is er bij een systeem met deliberatie een veel grotere psychologische druk om alle vakken van een studiejaar ook effectief in dat jaar af te leggen. Enkel met de systemen van individueel aangepast jaarprogramma en kumul is het in Vlaanderen wettelijk mogelijk om examens van verschillende studie-jaren in eenzelfde jaar af te leggen. Met deze beperking wordt ook de dreiging van studieduurverlenging de kop ingedrukt.

Voor de nieuw in te voeren studiepunten blijven dus maar twee functies over. Enerzijds dient een studiepunt als een stuk kwantitatieve informatie over welk relatief deel van zijn totale studietijd de student in de loop van een jaar in elk vak geacht wordt te steken.

Anderszijds dient het studiepunt om de uitwisselbaarheid van vakken tussen verschillende opleidingen te bevorderen. Het opnemen van keuzevakken uit andere studierichtingen of het volgen van delen van de opleiding aan een buitenlandse universiteit zou vereenvoudigd moeten worden door aan elk vak een bepaald aantal studiepunten te hangen.

Blindelings

Maar op dit laatste punt gaat het systeem serieuze de mist in. De Vlaamse wetgever verplicht de universiteiten immers om aan elk studiejaar in totaal eksakt 60 studiepunten toe te kennen, waarbij één studiepunt overeenkomt met tussen 25 en 30 uur studie. Dit leidt tot de behoorlijk absurde situatie dat een even zwaar vak in de ene richting een ander aantal studiepunten kan hebben dan in een andere richting. Zo zou een vak van 150 uur studietijd 6 studiepunten krijgen in een richting met 1500 uur totale studiedruk en maar 5 studiepunten in een richting met 1800 uur totale studiedruk; een vak van 164 uur studietijd zou in een richting met 1500 uur totale studiedruk zelfs 7 studiepunten krijgen en ook maar 5 studiepunten in een richting met 1800 uur totale studiedruk.

De vraag dringt zich dus op waarom de wetgever de vork van 54 tot 66 studiepunten per studiejaar zoals deze in het oorspronkelijke Vli-voorstel (de klub van de Vlaamse rektoren, waar sinds enige tijd ook de studenten van de Vlus, de Vlaamse Universiteitsstudenten enige inspraak in hebben) stond verworpen heeft en een strikte maat van 60 studiepunten oplegt. De

Memorie van Toelichting bij het decreet levert het antwoord: de Vlaamse reglementering heeft ten koste van alles zich aan het door de Europese Gemeenschap gesteunde ECTS-pilootproject willen conformeren.

Dit European Credit Transfer System levert een kader om uitwisselingen van studenten gebaseerd op het wederzijds erkennen van studiepunten tussen een beperkt aantal Europese universiteiten mogelijk te maken; voor de KU Leuven draaien de ingenieurs Mechanika mee in dit systeem. De theorie is echter ook hier weer veel mooier dan de praktijk: concreet maakt immers haast elke instelling van de ECTS-netwerken volop gebruik van zijn appreciatiericht, dat erin bestaat dat de uitzendende instelling die in het buitenland afgeleverde studiepunten naar eigen inzicht hoger of lager mag inschatten. Als echter ECTS zo overduidelijk onvolmaakt is, blijft de vraag waarom de politici zich ten koste van alles aan dit Europese systeem dat nog in een testfase is hebben willen conformeren. Of wordt het klakkeloos en blindelings overnemen van alles wat uit de EG-administratie komt, nu al een tweede reflex van onze politici?

Zolang de wet op dit punt niet gewijzigd wordt, zal het studiepuntenstelsel zich voorlopig dus voornamelijk beperken tot het geven van een aantal studiepunten aan elk vak dat in verhouding staat tot de ervoor benodigde studietijd. De studentenbeweging heeft hiermee een stevige voet tussen de deur om de realisatie van een oude studenteneis te verkrijgen: de wettelijk verplichte regulmatige studietijdmetingen ter evaluatie van dit studiepuntenstelsel zorgen er immers voor dat aan het algemeen groeien van de studiedruk effectief een halt toegevoerd wordt. De totale studiedruk moet tussen de 1500 en 1800 uur per jaar liggen. Een prof die zijn vak zwaarder maakt dan gebudgetteerd is, wordt door de nieuwe richtlijn verplicht om of zijn vak in te perken, of zijn kollega-docenten zo ver te krijgen dat zij hun vakken inperken.

Ook meer direkt zullen de nieuwe studiepunten invloed hebben op de studiereglementering. Waar nu nog op vele plaatsen gesproken wordt over een aantal uren op te nemen keuzevakken, zal dit vanaf volgend jaar in studiepunten uitgedrukt worden. De studiepunten zullen dan meteen ook hun intrede doen in de programma-brochures.

Toch blijft de vraag of hier niet veel moeite gedaan wordt om slechts een deel van de oorspronkelijke doelstelling te realiseren. We kunnen maar hopen dat de politici hun vergissing inzien, en dat in de toekomst ook de uitwisselbaarheid van vakken nog gerealiseerd wordt.

Miek Dekeyser

Wil ook jij je inzetten om non-profit organisaties aan degelijk én kosteloos wetenschappelijk onderzoek te helpen? Kom dan kennismaken met de

Leuvense Wetenschapswinkel

info-avond

donderdag 19 november
20.30u
Naamsestraat 96, lokaal 03.06
(016) 20.54.41

Vujo versus de liberale vernieuwingsbeweging

Idealisme of opportunisme?

De melding in nogal wat regionale kranten dat naast Hans Braquené ook Johan Plas en de voltallige VU-jongeren de stap zetten naar de vernieuwingsbeweging van Verhofstadt zette heel wat kwaad bloed bij de VU-jongeren aan de KU Leuven. In een persbericht reageert de VUjo-kern 'met verbazing en ontzetting'. Veto sprak met beide partijen.

Koen T'Sijen, sinds enkele weken voorzitter van de VU-jongeren KU Leuven (VUjo) stelt dat er in totaal slechts een viertal studenten van de VUjo-kern aan de KU Leuven besloten hebben de overstap te zetten naar de nieuwe partij rond Verhofstadt. "Of dat nu uit idealisme dan wel opportunisme is willen we nog in het midden laten..."

Volgens T'Sijen kan de VUjo nog steeds rekenen op een dertigtal studenten voor hun activiteiten. Zo is er reeds een lunchdebat met Johan Sauvens gepland voor eind november. Bovendien zijn er nog steeds enkele studenten uit de VUjo-kern van vorig jaar — zoals Marc Hendrickx en Roel Ancaux (de broer van Bert) — actief binnen de VUjo.

T'Sijen: "Het persbericht over de overstap is in november verspreid terwijl Jan Siffert al voorzitter af is sinds juni vorig jaar. Het klopt dus niet dat het 'bestuur' is overgelopen..." Door een bericht te verspreiden dat het bestuur overloopt denk ik dat het Centrum voor Politieke Vernieuwing (CPV) de indruk wil wekken dat de VUjo KU Leuven niet meer bestaat. Ik vraag mij af welke politieke vernieuwing daar achter zit. Wij hebben altijd getracht konstruktief mee te discussiëren met het CPV. Maar ik vond het tekennend dat er tijdens een discussie rond de vernieuwing, plotseling iemand van het LVSV (liberale studenten) tegen mij zei dat hij hoopte dat ik in elk geval niet bij de vernieuwing zou komen. Is dat dan de vrije markt-politiek van Verhofstadt?"

Jeroen De Smet, één van de overlopers, beweert dat op die bewuste persconferentie wel duidelijk gezegd is dat er een VUjo-werking aan de universiteit is blijven bestaan.

Er is zelfs expliciet gesteld dat een aantal zaken zoals de financiën aan een nieuwe VUjo-ploeg zijn overgedragen. Toch vindt hij dat er wel vermeld mag worden dat uiteindelijk een viertal mensen die zich jarenlang heel serieus hebben ingezet voor de VUjo KU Leuven zijn overgestapt. De vaak geuite kritiek dat het CPV er een spelletje van maakt om via een nauwgezette timing zoveel mogelijk namen van overlopers in de pers te krijgen ontken hij. Volgens Jeroen De Smet heeft dit alles te maken met de pers die de vernieuwingsbeweging op zich zichtbaar belangrijk genoeg vindt om er een aantal keer over te berichten.

Scheefftrekken

Beide fracties blijven echter wel degelijk een totaal andere maatschappijvisie te hebben. Dit is wel ergens wonderlijk wanneer je bedenkt dat — en dat geven beiden ook toe — de twee fracties tot vorig jaar binnen eenzelfde beweging actief waren en zelfs relatief goed met elkaar konden opschieten.

Het grote verwijt van het CPV op de oude VU is steeds geweest dat de VU te sterk de kommunautaire toer opgaat. Koen T'Sijen: "Dat zal na de staats-hervorming wel verdwijnen. Wij vinden de staats-hervorming wel heel belangrijk, omdat dit een techniek is om inhoud te geven aan Vlaanderen. Zolang er nog steeds overlappende bevoegdheden zijn, is een degelijk beleid heel moeilijk. En hierin kan de VU een rol te spelen". De VUjo KUL steekt ook niet onder stoelen of banken dat zij separatistisch is: "Ik durf onomwonden zeggen dat wij door een onafhankelijk Vlaanderen zijn. Wij moeten eens gaan beseffen welke cultuur er in Vlaanderen en in Wallonië heerst. Voorons is het begrip 'volks-gemeenschap' heel belangrijk. Er zijn immers duidelijke verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië. Voor mij is een cultuur wel iets zeer breed en algemeen. De mensen zijn bovendien de transfert naar Wallonië waar ik heb het dan niet over de rechtvaar-

dige verschillen maar over de echte scheefftrekkingen. Zo is het ingebakken in de Walen om anders medisch te consumeren." Op de vraag of dit wel reden genoeg is om de solidariteit op te blazen — dergelijke fenomenen zie je immers ook tussen Vlamingen onderling en tussen Vlamingen en migranten — schrikt T'Sijen wat terug. Hij benadrukt dat het zeker niet zijn bedoeling is om de solidariteit te stoelen op basis van ras of huidskleur. "Wij hopen wel dat de migranten die hier wonen en leven zich volmondig zullen integreren, en generatie na generatie onze gewoontes zullen overnemen. De eerste generatie heeft die nooit willen erkennen, maar de derde en vierde generatie zullen die gewoontes wel overnemen. Ik vind trouwens dat VTM een veel grotere bedreiging vormt voor Vlaanderen dan de migranten."

Bever

De motivatie om over te stappen heeft bij Jeroen De Smet vooral zijn wortels in de frustratie van het vier jaar lang werken in een partij die telkens weer het kommunautaire naar voor schuift: "Een partij die naar buiten toe het beeld van een kommunautaire partij heeft, kan niet overleven."

Een groot verschil met de VU is de visie op de staats-hervorming. De Smet: "Voor mij is die staats-hervorming een middel om een meer democratisch bestuur mogelijk te maken, waar een groot deel van de Vlaamse Beweging de staats-hervorming eerder ziet als doel op zich. Die Vlaamse onafhankelijkheid moet er komen, maar wat ze er dan mee gaan doen weten ze niet." De Smet heeft altijd de bedoeling gehad om breder te gaan dan een zuiver volksnationalisme. Hierbij verwijst hij naar het studentenvademekum waar de VUjo-studenten als voorbeeld het Nederlandse 'sociaal-liberale' D'66 vermelden, een tekst die hij

overigens ooit zelf schreef. Dit had echter slechts zin zolang de partij hiervoor open stond.

De Smet verwijst hierbij naar mensen zoals Jaak Gabriëls en Hugo Schiltz. Met Bert Ancaux is die richting echter definitief vaarwel gezegd en komt de klemtoon opnieuw op het kommunautaire te liggen, zoals het recente incident rond het taalstatuut van Bever nogmaals bewees.

De Smet denkt dat er binnen de VU geen vernieuwing mogelijk is, enerzijds vanwege het politologische argument dat een partij nu eenmaal zeer moeilijk kan veranderd worden en anderzijds doordat binnen de VU — wanneer het errecht op aankomt — steeds weer naar het kommunautaire wordt teruggegrepen. Op de vraag of al die argumenten ook niet op de PVV van toepassing zijn antwoordt De Smet ontwikkend dat Verhofstadts partij wel radikale veranderingen wil. Hij leidt dit af uit gesprekken met PVV-volksvertrouwder Rik Daems die toef gaf in het verleden fouten begaan te hebben. Volgens De Smet zal de vernieuwingsbeweging van Verhofstadt wel voldoende fundamenteel moeten zijn, anders zal dit electoraal afgestraft worden.

Op de vraag hoe het mogelijk is dat studenten van de VUjo zo gemakkelijk overstappen naar een liberale partij, die aparte visie heeft op sociale zekerheid, antwoordt De Smet dat het verschil in visie tussen VU en PVV echt niet zo groot is als altijd beweerd wordt. "Op een VU-kongres in Kortrijk rond sociale zekerheid begin de jaren tachtig werd reeds sterk de nadruk gelegd op de responsabilisering, net zoals de nieuwe partij dit zegt. We zitten immers met een systeem dat zeer veel kost en desondanks niet alle gaten in het sociale netwerk dicht. Een aantal mensen die nu geld krijgen uit de sociale zekerheid hebben dit geld helemaal niet nodig. Zo kunnen we bijvoorbeeld het kindergeld fiskaliseren". De opmerking dat alle privatiseringen van de sociale zekerheid in het buitenland bewezen hebben ook niet zo gemakkelijk bovengenoemde problemen op te lossen, beantwoordt De Smet met de opmerking "slechter dan nu kan het moeilijker."

Wel nog een probleem vormt het standpunt rond de migranten. "Er wordt daarbij teveel nadruk gelegd op de negatieve aspecten van de mi-

Hoewel er enige verwarring ontstond met de meer gebruikte term 'bewustzijnsverruiming', kozen een aantal VUjo'ers toch voor de aktie van Verhofstadt. (foto Karel De Weerd)

granten-problematiek. Ik vind dat we heel wat kunnen leren van de migranten en dat die problematiek niet los kan gezien worden van de Noord-Zuid verhoudingen. Ik hoop dan ook dat de positieve amendementen die op dat vlak ingediend werden voor het kongres, het halven".

Alhoewel het CPV de bedoeling had een 'brede politieke beweging rond een nieuw, toekomstgericht project' te zijn (Nieuwsbrief, nummer 1) hebben tot nog toe geen studenten uit andere politieke jongerenverenigingen de overstap gezet. In totaal hebben in Vlaanderen wel een honderdtal studenten (vooral onafhankelijken) gereageerd op een uitnodiging om actief mee te werken met de nieuwe politieke beweging. Een niet onaardig resultaat waarmee het CPV heel tevree-

den is. Op Leuvens vlak blijkt intussen de band met het LVSV vrij goed te zijn "ze hebben zelfs mee helpen plakken voor het debat tussen Gabriëls en Daems. We zijn binnen het LVSV gewoon schitterend ontvangen. Tijdens alle discussies werd heel open geageerd."

Na de oprichting van de vernieuwde partij rond de PVV zal het CPV niet verdwijnen. Het zal wel niet meer de functie blijven vervullen die het nu heeft, namelijk het aantrekken van mensen uit andere partijen en onafhankelijken. "Het wordt eerder een studienest die wat losser komt te staan van de PVV... sorry, ik bedoel de nieuwe partij."

Pieter Vandekerckhove

Porno als emanciperende faktor

Abigail Child brengt erotiek op eigen manier in beeld

Vrouwelijke regisseurs zijn in de huidige filmindustrie nog steeds dun bezaaid. In een overwegend mannelijke filmwereld bemachtigen zij zelden een vooraanstaande positie. Geen wonder dan ook dat thema's als vrouw en seksualiteit bij deze filmmakers een belangrijke plaats gaan innemen. Ook bij Abigail Child, momenteel een van New Yorks meest talentvolle experimentele filmmakers vinden we hier sporen van terug.

Gegroepeerd onder de noemer 'Is this what you were born for' vertoont het Stuc zeven van Childs experimentele kortfilms. Ondanks de verscheidenheid in thema's en vorm zijn er ook duidelijk konstanten te onderkennen: de belangrijke rol die wordt toegekend aan de vrouw, seksualiteit en erotiek, de kritische houding ten opzichte van het filmmedium zelf, het combineren van verschillende genres en stijlen, de sterke invloed van de soundtrack die ook een narratieve functie vervult.

Elke film van Child is opgebouwd uit verschillende genres en stijlen. Zo-wel technische als esthetische elementen worden ontleend aan oudere en zeer recente stromingen binnen de filmwereld. We zien door video-clip beïnvloede zwart-wit beelden, die door hun opvallende licht en schaduw-effecten ook de sfeer uitademen van de stomme expressivistische film en de Amerikaanse film noir. Dit wordt afgewisseld met grijzer beeldmateriaal, met wazige onscherpe shots en

verhaal een betekenis of in ieder geval een esthetische waarde bezaten. Child zegt zelf hierover: "De oorzaken van bepaalde gelaatsuitdrukkingen en gedragingen heb ik bewust niet willen tonen."

De vermenging van verschillende stijlen en genres is duidelijk in een film als 'Mayhem'. De film opent met een shot van een vrouw in een kamer. De schaduw van een jaloezie valt op haar gelaat en lichaam. Dit video-clip-achtige shot wordt afgewisseld met beelden uit een gangsterfilm, en later met negatieffilm, onscherpe beelden en sterk expressivistische shots. Child gebruikt hier geleend beeldmateriaal: found footage.

In 'Mayhem' staan vrouw, seksualiteit en erotiek centraal, net als in 'Covert Action' (erotiek in sociale gedragingen) en 'Mutiny'. Child revolteert tegen de sociale onderdrukking van de vrouw, maar de manier waarop is niet altijd even duidelijk. Ze beroept zich hierbij op beelden uit de pornografische film. Volgens sommige feministische opvattingen bevestigt de pornografische film de gevestigde rollenpatronen. De seks die we hier te zien krijgen is namelijk mannenspek. Volgens anderen haalt porno de traditionele waarden juist onderuit omdat hierin alles kan en mag. Dit laatste is duidelijk het geval in Childs films. Ze toont zowel vrouwen als mannelijken in uitdagende pornografische poses. In de kronkelende, vriende li-

chamen kunnen we nauwelijks de seks waarnemen. Men kan zich echter afvragen of deze seksuele bevrijding — die eigenlijk verloopt volgens mannelijke normen — wel echt bijdraagt tot de opwaardering van de vrouw.

Een tweede belangrijke beschouwing en kritiek die Child met haar films beoogt is die op het filmmedium zelf. In 'Mercy' ontleedt ze het spel dat de massamedia spelen met onze private percepties. Maar ook in haar andere films legt ze het filmmedium zelf bloot. In 'Perils' worden dezelfde acties steeds herhaald, terwijl de personages voortdurend rol veranderen. Dit om aan te duiden dat de akteur slechts een rol 'speelt'. Door verschillende stijlen door elkaar te gebruiken wordt gewezen op de konventies waaraan de filmmaker gebonden is. Naar een horrorfilm gaat het publiek met bepaalde verwachtingen en worden aldus bepaalde gebeurtenissen aannemelijk die in bijvoorbeeld een politiefilm onaanvaardbaar zouden zijn. Het voortdurend spelen met en doorbreken van deze konventies maakt het de kijker moeilijk maar dwingt hem tegelijkertijd tot nadenken.

Wat vaak bij experimentele film en kunst het geval is geldt ook voor Child: haar werk bezit een rijkdom aan inhoudelijke en vormelijke motieven, maar lijkt niet zonder het geschreven theoretiserende woord te kunnen. De films zijn zo persoonlijk en kompleks, dat het onwaarschijnlijk is dat zij bij elke toeschouwer een duidelijke betekenis genereren. Uitleg van de kinestese en onderzoek door filmkritici lijken een onlosmakelijk deel van deze films.

Karen De Pooter
Experimentele films van Abigail Child vrijdag om 20.30 u in het Stuc.

"We moeten trachten relevante kunst te brengen"

Sluit het Stuc? Na jaren van financiële moeilijkheden publiceerde het Stuc in zijn maandblad een open brief waarin de mogelijkheid tot sluiten ter sprake kwam. Totaal onverwachts, zeker voor de vele bezoekers die vaak te horen kregen dat de voorstellingsreeks weer eens helemaal was uitverkocht. Veto peilde naar de oorzaak van deze problemen bij Dirk Dewit, directeur van het Stuc, Marc Deputter, de programmator voor dans en theater, en bij Petra Berten, de voorzitter van Kultuurraad/Stuc.

Recent verschenen in de nationale dagbladers een aantal alarmerende berichten over het Stuc, als aanvulling op die open brief. Daarin werd door de programmatoren van het Stuc naar voor gebracht dat niet zozeer grote financiële problemen plots de kop hadden opgestoken, maar dat het Stuc al vijftien jaar lang bedreigd wordt in zijn voortbestaan eenvoudigweg omdat er geen juridisch of financieel kader bestaat om een overleven te garanderen. Daarin staat het Stuc niet alleen. In de jaren '80 ontstond een hele reeks van explosief groeiende kunstcentra, zoals bijvoorbeeld de Monty in Gentwerpen of het Nieuwpoorttheater in Antwerpen, voor nog altijd geen structurele plaats gevonden is in het subsidiebeleid van de Vlaamse Gemeenschap.

In het verleden leidden de soms loze subsidiebeloften van de Vlaamse Gemeenschap tot financiële putten. Om die te dempen werden er door de huidige staf zware inspanningen geleverd — onder meer vrijwillig ontslag van 6 maanden door de direktieleden om de loonkost te drukken — zodat het tekort van 2.043.158 bf in 1989 zakte tot ongeveer 1.200.000 bf eind 1991. Als oplossing voor de problemen lijkt het Stuc sterk aan te dringen op de uitvoering van het 'Ontwerp van de podiumkunsten', het roemrijke theaterdecreet. De vraag is dan ook niet uit de lucht waarom het theaterdecreet er nog niet is.

Marc de Putter: «Minister Poma was de eerste die het bestaande subsidiebeleid in vraag stelde. Het systeem van toen klopte niet meer met de realiteit. Dewaer heeft het dan overgenomen en dat decreet als een prioriteit gesteld in zijn beleid. Hij heeft daar vier jaar aan gewerkt en net op het moment dat het decreet ter stemming voorlag, is de regering gevallen. Weckx, de huidige minister, wilde wel voortgaan op het ingeslagen pad maar beargumende dat er gewoon nog geen geld was. Hij wou situaties vermijden als bij het bibliotheekdecreet waar gelden voor de concrete uitwerking nog tien jaar op zich lieten wachten. Daar zijn we het enerzijds mee eens, dat het Stuc nu niet verder kan zonder dat kader waarin het op een zekere manier aan een program-

matie kan werken. Het Stuc, zoals het nu is, is op drijfzand gebouwd.»

«Het is anderzijds niet zo dat wij geloven dat het theaterdecreet alle heil zou brengen. Het is bovendien nog altijd niet gestemd. Er is dan echter wel een kader waarin een oplossing kan gevonden worden. Dat zou zonder kader niet mogelijk zijn.»

Veto: Een beter werkingskader brengt niet meer geld op, waar mag dat geld dan vandaan komen?

Dirk de Wit: «Het lost inderdaad niet alles op maar de Vlaamse Gemeenschap is maar een van de partners. Je hebt nog de universiteit en Loko natuurlijk dat geld geeft via Kultuurraad. De stad geeft jammer genoeg niets. We worden voor het werk dat we doen toch wel gewaardeerd door het publiek. We brengen immers 25.000 studenten van overal, die later maatschappelijk belangrijke functies zullen bekleden, in contact met cultuur. In het Stuc hebben ze een kulturele onderbouw gekregen. Dat is een belangrijke taak en een belangrijke erkenning van de Vlaamse Gemeenschap. De universiteit dan heeft fantastische sportakomodaties en leslokalen maar ze heeft nauwelijks iets over voor cultuur.»

«En toch hamert de rektor in elke toespraak op het belang van cultuur. De budgettaire beperkingen, die wel begrijpelijk zijn, deden ons altijd buiten de prijzen vallen. De universiteit zal het niet meer hard kunnen maken dat ze enerzijds altijd de mond vol heeft van cultuur en tegelijk er niets voor doet. Buiten de cultuurcoördinatrice, Klaartje Proesmans, heeft men niemand die fulltime met cultuur bezig is. En wij zouden een oplossing kunnen bieden voor het probleem hoe aan een universiteit cultuur te brengen. Aangezien onze programmatie een gat in de markt is in Leuven en de stad Leuven veel kritiek krijgt op haar cultuurbeleid, zouden we, alhoewel we ons op studenten richten, een belangrijke rol kunnen spelen voor de stad Leuven.»

«Er is wel het cultureel centrum Romaanse Poort dat uitstekend werkt maar het blijkt dat die nooit in het voorwar van het Stuc komt. Het zijn twee polen van hedendaagse kunst.»

«Maar dit zijn allemaal mogelijk-

heden, nog geen concrete uitwegen. Er is nog niets beloofd door de universiteit en ook niet door de stad Leuven. Een onzekere toekomst blijft dus nog steeds een feit, temeer daar een verhoging van bedrijfsfinanciering niet echt in het vooruitzicht kan gesteld worden. Er wordt gewerkt aan een tweede structurele sponsor naast de ABB. Recent verscheen er in Knack een artikel over de adviezen van Weckx in verband met de verdeling van de Lottosubsidies. Daarin werd gesuggereerd dat het Stuc een sponsorverhoging van Lotto zou mogen verwachten omdat ze aangesloten zijn bij de katholieke universiteit en bijgevolg deel zou uitmaken van de katholieke zuil, de zuil van Weckx.»

Marc de Putter: «Het bewuste Knack-artikel is zeer frustrerend voor ons. Eindelijk krijgen we een financieel steunje in de rug van de betrokken minister die dat het niet langer kon bij het Stuc zoals ook trouwens gebeurd is bij de Limelight in Kortrijk. Bovendien was onze aanvraag voor meer subsidie zeer goed gemotiveerd. En dan zouden we ineens bij de katholieke zuil behoren. Het is echt geen kado, die subsidie.»

Het Stuc is ontstaan uit Kultuurraad, elf jaar geleden. Op dat moment haanteerde men een supermarkt-politiek. Een hele programmatie waarin veel kunstgenres vertegenwoordigd waren. In 1980 besliste men zich op bepaalde sectoren van de cultuur te concentreren. Van toen af is men zich gaan toeleggen op theater, dans en video en film. Het geld hiervoor kwam voor een groot deel uit de Loko-subsidies. Door de verdeelsleutel van die subsidies kreeg Kultuurraad/Stuc het grootste deel van de kook (30%). Het overgrote deel daarvan gaat naar het Stuc (Kultuurraad zelf gebruikt slechts 10% van de Loko-Kuro-subsidie). Het Stuc zou zich wel voortdurend de vraag moeten stellen of de voeling met de studentenbeweging groot genoeg is. Het geld is oorspronkelijk alleen daarvoor bedoeld en niet zozeer voor een autonoom kunstencentrum.

Dirk de Wit: «Wat het Stuc probeert te doen, is niet alleen veel volk over de vloer te krijgen maar vooral relevante kunst te brengen — zoals er ook belangrijke literatuur bestaat — als een onderdeel van de vorming. We proberen dus wel veel studenten aan te trekken maar de hoofddoelstelling blijft hoe kunnen we de studenten een serieus kunstaanbod voorschotelen — en dan vooral de hedendaagse kunst omdat die te maken heeft met de vragen die vandaag leven. De band met de studenten is hier veel dichter dan alleen het numerieke van het aantal toeschouwers. We willen sensibiliseren zodat zowel economen als gerimanen hun blik zouden kunnen vernemen. Dat is het Stuc en zo zal het altijd blijven.»

«Daarom is het Stuc een onderdeel

overhaaste beslissing of en pleiten voor een voorstel waar iedereen zich in kan vinden.

Op de Akademische Raad van vorige week liet rektor Dillemans zich alvast ontvallen dat er waarschijnlijk niet veel meer aan te doen is maar dat een jaar vooropleiding voor de doktorandi-in-spe wel gewenst zou zijn. Hoe de zaken praktisch aangepakt zullen worden blijft evenwel nog in het ongewisse. Het is immers verre van evident dat de assistentenmandaten van de Unief en van wetenschapsfondsen aan eks-holt-studenten zullen gegeven worden. Waarschijnlijk zal het erop neer komen dat de mandaten vanuit de Holt-school zullen komen en dat de opleiding zelf aan de Unief gebeurt. En daar knelt nu juist het schoentje. Niet elke Hogeschool die onderwijs van het lange type aanbiedt heeft een goed uitgebouwd wetenschappelijk onderzoekscentrum, zodat er geen garanties zijn dat de doktoraatsopleiding enig wetenschappelijk perspectief te bieden heeft.

De relatieve gelatenheid van de Unief zou echter nog een andere oor-

Mark, Dirk en Petra buigen zich over enkele Stuc-problemen

van Loko. Loko probeert toch ook vragen te stellen bij de democratisering, het inschrijvingsgeld. Wij willen een algemene kulturele vorming verzorgen en daarom staan we dwars tegenover alleen maar veel volk in onze zalen.»

Voeling

Veto: Toch reageren nog veel studenten dat het Stuc niet de cultuur brengt die ze zou willen. Het criterium van de 'vernieuwing' gaat dan niet meer op. Kan er ook niet fundamenteel nagedacht worden over de invulling van die democratisering van cultuur zelf?

Dirk de Wit: «Daar kan ik een heel simpel antwoord op geven. Als je tien jaar lang zo ongelukkig veel organiseert en nog blijkt dat er enorm veel uit de boot valt wat betreft programmatie dan kun je niet anders dan beleidslijnen uittekenen die niet het hele gamma bestrijken. Je moet proberen andere prioriteiten te stellen en dat is bijvoorbeeld de consumptiedrift tegen te gaan. Via het marktmechanisme komen de populairste dingen toch aan bod. Dan hebben wij de plicht om relevante keuzes te maken. Als je subsidies krijgt, heb je een maatschappelijke opdracht. Ik snap niet dat mensen van Loko met zoiets afkomen, een ministerie betaalt toch ook mensen om te denken over een programmatie.»

Marc de Putter: «Het zou bovendien getuigen van minachting tegenover de studenten. Het is juist omdat je denkt dat je met dit publiek ver kunt geraken dat je breder kunt programmeren. Deze programmatie getuigt dan ook van geloof in je publiek.»

Veto: Maar een student moet zich kunnen identificeren met het Stuc. Is er dan niet iets mis met de manier waarop aan het imago gewerkt wordt? Het Stuc komt bij velen toch over als studentonvriendelijk en elitair. Het Stuc-boekje bijvoorbeeld, wordt door velen als te intellectueel beschouwd.

Dirk de Wit: «We hebben de laatste jaren beslist om de teksten korter en duidelijker te maken. Maar ik vind het vreemd dat zoiets net in een universitair milieu gezegd wordt. Mis-

schien is het wel een psychologische drempel.»

Petra Berten: «Maar er is ook een initiatief om via de Kultuurraad de kringen rechtstreeks bij de promotie van het Stuc te betrekken. Er moet meer informatie komen en het Stuc moet minder hermetisch worden voorgesteld door eenvoudige teksten in bijvoorbeeld kringbladen zonder dat dan mag vervallen worden in een simplisme. Zo moeten de kringen hun leden veel beter en concreter kunnen informeren over de programmatie.»

Veto: Er wordt gesproken over een nieuwe taak van Kultuurraad. Vroeger was het zo dat het Stuc vele middelen van Kultuurraad opslopte en Kultuurraad zelf niet meer deed dan budget beheren van en controle op het artistieke beleid van het Stuc. Waaraan bestaat die werking dan die Kultuurraad zelfstandig van het Stuc wil opzetten?

Petra Berten: «Dit jaar is er een veel dynamischere Kultuurraad. Er wordt inderdaad gewerkt aan dat Ithaka-project, een ticketshop, een filmweek enzovoort. Het is duidelijk dat het moeilijk zal worden deze werking te dragen binnen de huidige structuur. We zijn nu aan het discussiëren over de werking binnen de eigen raad zelf. Op termijn zal er dan ook voor Kultuurraad een vrijgestelde nodig zijn. Dat zal financieel opgelost worden binnen de mogelijkheden die er nu zijn. Het is dan ook belangrijk dat bij de herverdeling van de Loko-subsidies Kultuurraad geen geld verliest.»

Dirk de Wit: «We zouden naar een taakverdeling toe willen grenzen tussen Kultuurraad en Stuc; andere activiteiten maar dezelfde doelstellingen. Maar de twee organisaties moeten zeker geen concurrenten worden. Beiden moeten relevante kunst brengen voor een zo groot mogelijk publiek. Anders zou er een breuk zijn en dat moet je absoluut vermijden. Het is vooral belangrijk het principe in het oog te houden. De student die denkt dat het Stuc in het vervolg elitair zal programmeren en Kultuurraad populair, slaat de bal volledig mis.»

Jeroen Overstijns

Holt-studenten aan de Unief

vervolg van pag. 1

Er bleek namelijk een zekere frustratie te bestaan omdat zij niet verder kunnen studeren in een zuiver wetenschappelijke derde-cyclusonderwijs. Deze frustratie kwam onder meer door het feit dat de Holt-student nooit in zijn eigen instelling, laat staan aan de Unief zou kunnen gaan werken, voor beide mandaten moet je immers een doktorstaat hebben.

Schoonheid

In de nieuwe door Van Den Bossche uitgewerkte regeling die op 4 november door de Vlaamse Ekskultieve werd goedgekeurd wordt hier een mouw aan gepast. «Het universiteitsbestuur kan de bezitter van het einddiploma van een instelling voor hoger onderwijs van het lange type vrijstellen van toelatingsvoorwaarden (tot het doktoraatsprogramma).» In een tweede lid van het artikel wordt wel gesteld dat de Unief deze vrijstelling "afhan-

kelijk kan maken van een onderzoek waarin gepeld wordt naar de geschiktheid voor het opstellen van een doktoraatsproefschrift of van het met goed gevolg hebben afgelegd van een eksamen over door haar te bepalen onderdelen van het akademisch onderwijs.» Een versoepelde regeling dus, aangezien de Holt-studenten tevoren het volledige (eventuele ingekorte) universitaire kurrikulum moesten volgen om te kunnen doktoreren.

Nogal prompt reageerde de Vlus tegen deze beslissing met een persnota 'Holt-studenten kunnen niet doktoreren'. Vanuit een korporatistische reflex wordt heel het voorstel met de grond gelijk gemaakt. Zo zou de regeling leiden tot een "vervalking" van het Hoger Onderwijs en worden de wetenschappelijke kwaliteiten van de Unief categorieër tegenover het beroepsgerichte Holt-onderwijs geplaatst. Zij keuren dan ook dergelijke

zaak kunnen hebben. De doktoraatsstudenten worden dubbel gefinancierd. Dus de universiteiten zouden heel wat geld in het laatste kunnen krijgen zonder dat ze daarvoor assistentenmandaten moeten opgeven aangezien de meeste doktorandi uit het Holt hoogstwaarschijnlijk aan hun eigen instelling verbonden zullen blijven. Op die manier wordt het voor de Uniefs aantrekkelijk om de overgangs-

eksamen niet te moeilijk te maken. Aangezien elke Unief hier haar eigen criteria mag hanteren zal dit volgens sommige kwade tongen automatisch leiden tot een heuse concurrentie tussen de verschillende Universiteiten, met als onmiddellijk gevolg een wetenschappelijk evaluatie van het doktoraatsprogramma.

Peter Dequidt
Steven Van Gasse

1990.

Wild at Heart wint de Gouden Palm in Cannes.

1991.

Barton Fink wint de Gouden Palm in Cannes.

1992.

Best Intentions wint de Gouden Palm in Cannes.

**En zeg nu nog eens dat we
alleen maar rommel draaien.**

Je zi(e)t er beter.

Angel Parra zingt een 'nieuw lied'

Columbus' ontdekking in een ander daglicht

De vijfhonderdste verjaardag van de 'ontdekking' van Amerika gaat niet bepaald onopgemerkt aan ons voorbij. Naast het officiële trompetgeschal pogen tal van organisaties een ander licht te werpen op deze historische gebeurtenis. 'La Travesía de Cristóbal Colón' (de overtocht van Christoffel Columbus), een muzikaal gebeuren van Angel Parra en gebracht door Brasas-De Vaartkapoen is één van de opmerkelijke evenementen in die stijl. Tussen twee repetities door had Veto een gesprek met Angel Parra.

Angel Parra is één van de vertegenwoordigers van het Latijnsamerikaanse *Nieuwe Lied*. Deze muzikale beweging ontstond in de jaren '60 en grijpt terug naar de volkse muzikale tradities die gekombineerd worden met moderne invloeden. Mensen als Daniel Viglietti, Mercedes Sosa, Amparo Ochoa, Luis Rico willen de stem van het volk zijn en bezingen het dagelijkse leven — de ellende, de strijd, de hoop en de passie — van de massa's gewone mannen en vrouwen van het continent. Deze muziek krijgt heel wat weerklank in Europa, niet in het minst omdat een aantal van die Zuidamerikaanse 'barden' als ballingen in het Westen terecht gekomen zijn.

Priester

Angel Parra is Chileen en zoon van de beroemde Violeta Parra, die de 'moeder van het Chileense lied' wordt genoemd. Samen met zijn moeder reisde hij doorheen heel Chili om liederen en muziekstijlen te verzamelen. In '64 richtte hij samen met zijn moeder en zijn zus Isabel *la pena de los Parra* op: een uitwisselings- en ontmoetingsplaats voor het Chileense Nieuwe Lied, waar zangers, dichters en muzikanten elkaar vinden. In '73, als de staatsgreep van Pinochet een einde maakt aan het regime van Allende, wordt Angel Parra opgepakt en in '76 zal hij zich dan als balling vestigen in Parijs.

Hij nam meer dan 60 platen op en maakte de muziek voor verschillende films. Parra noemt zichzelf kristen sinds altijd en marxist sinds zijn jeugd en raakte vooral bekend met zijn oratoria: het evangelie volgens Johannes dat hij tijdens zijn gevangenschap op muziek zette en het *Oratorio para el pueblo*, waarin elk gebed verbonden wordt met volksmelodieën uit de verschillende streken van Chili.

Vorig jaar componeerde Parra dan *la Travesía de Cristóbal Colón*, een muzikale evokatie van de overtocht van Columbus naar de Nieuwe Wereld. De tekst is van Ramón Chao, een Spanjaard met Cubaanse voorouders, die zich hiervoor baseert op de verhalen van Bernal Díaz del Castillo, van de priester Las Casas en op de *Popul-Vuh*, het heilige boek van de Maya-Indianen.

Veto: Met 'La Travesía de Cristóbal Colón' breng je een visie op wat de ontdekking van Amerika wordt genoemd. Wat wil je bereiken met het stuk?

Parra: «Ik wil deelnemen aan de viering in het jaar van de vijfhonderdste verjaardag van de ontdekking van Amerika, om een stem te laten horen van de Latijnsamerikaanse kant en op die manier de mening van het Latijnsamerikaanse volk te vertolken. Het gaat uiteindelijk toch om 450 miljoen mannen en vrouwen.»

«De Spanjaarden hebben ongeveer over de hele wereld grote manifestaties opgezet om de ontdekking van Amerika te vieren. Maar ze hebben geen enkele geste gedaan naar de inheemse bevolking van Latijns-Amerika. Ze hebben dit soort verschrikkelijke internationale vooropgezet dat handenvol geld gekost heeft. Ik zou heel tevreden geweest zijn als ze in de plaats daarvan een ziekenhuis of een school gebouwd hadden voor de Indianen van Brazilië, Paraguay, het zuiden van Chili of Centraal-Amerika. Dat zou een eerlijk gebaar geweest zijn.»

«Naar mijn mening is de viering in Spanje heel oppervlakkig. Ik had willen deelnemen aan deze viering. Ik had *La Travesía* daar willen zingen, maar de Spanjaarden hebben dat niet gewild. Ik ben niet van plan om nu te gaan bedelen bij koning Juan Carlos of bij koningin Sophia. Het is voorbij. Ik ben wel heel tevreden het stuk te kunnen brengen in Frankrijk, België,

Duitsland en Chili. De manier waarop dat hier gebeurt laat ten minste een echte ontmoeting toe. We leren elkaar kennen en zingen samen en dat is een goed alternatief voor de officiële vieringen die in feite niets anders doen dan koketteren met het kolonialisme.»

Jazz

Veto: De ondertitel van het stuk is 'Encuentro de Dos Mundos' (ontmoeting tussen twee werelden). In welke zin was er sprake van een ontmoeting?

Parra: «Er was een ontmoeting in de zin dat er twee continenten tegenover elkaar kwamen te staan. Ik wil hiermee niet zeggen dat dit een gelukkige gebeurtenis was. In die tijd moet dat een ongelofelijke schok geweest zijn. De ontmoeting was er in eerste plaats één op visueel vlak: de Spanjaarden werden gekonfronteerd met de Indianen en de Indianen met de Spanjaarden. Daarna was elk contact gedwongen en eenzijdig. Wij, van de Latijnsamerikaanse kant, werden verplicht de taal, de godsdienst en de gebruiken van de 'conquistadores' over te nemen. Het was een erg ongelijke uitwisseling. Ze namen van ons goud en gaven ons *stront*.»

«Bovendien is er nog steeds niet veel veranderd, toch niet op officieel vlak. De Indianen willen niets meer te maken hebben met de ontdekking van Amerika. Ze zeggen 'neen'. De ontdekking is onmogelijk geworden. Het is een dovemansgesprek en op deze manier kan er niet gepraat worden.»

Veto: Met welk beeld van Columbus, van de kolonisatie groeien de jongeren in Latijns-Amerika vandaag op?

Parra: «Op school leert men dat 12 oktober de dag van de ontdekking van Amerika is. Het is een officiële feestdag en er is die dag geen school, iets waar de jongeren natuurlijk dol op zijn. Voor de rest beschouwen ze Columbus als een complete gek.»

Veto: In Latijns-Amerika is in de jaren '60 een muzikale beweging ontstaan — het Nieuwe Lied — die op een heel eigen manier de traditie koppelt aan Europese invloeden en moderne muziekstijlen. Vindt Latijns-Amerika hierin een nieuwe identiteit?

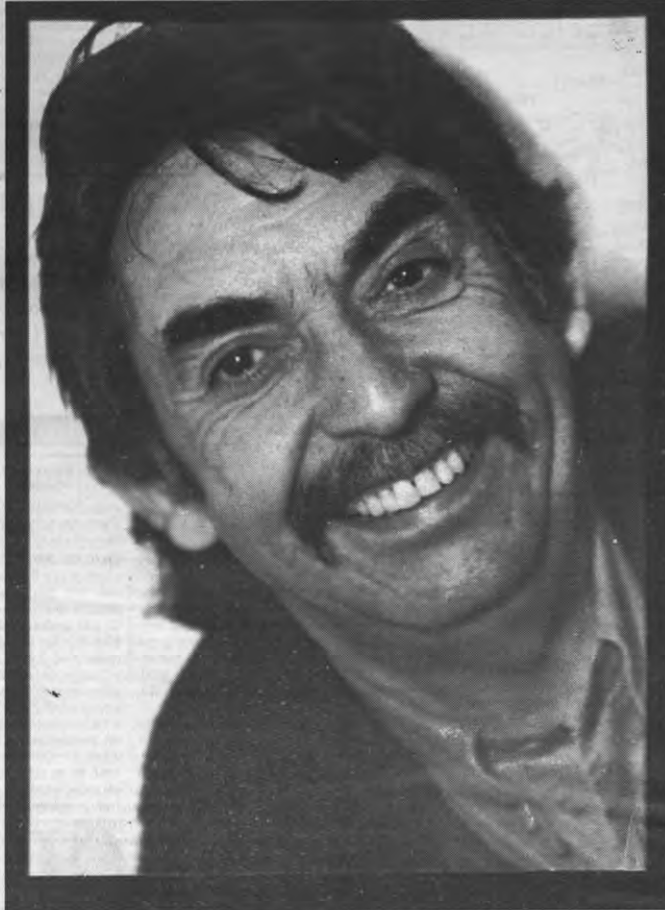
Parra: «Ik denk dat wij alle invloeden van Europa geaccepteerd hebben. Alle invloeden van buiten die we positief vonden, hebben we opgenomen: jazz, rock, de klassieke instrumenten, de populaire instrumenten,... Dit heeft volgens mij effectief bijgedragen tot de creatie van een persoonlijkheid. Het is bovendien ook de persoonlijkheid van de jonge Chileenen en andere Latijnsamerikaanen die als vluchtelingen hier leven. Ze zijn allemaal actief op cultureel vlak: in de muziek, de kunst,...»

Vierstemmig

«In de jaren '60 was Latijns-Amerika heel rijk aan evenementen. Daardoor worden de zaken anders bekeken en het heeft de volgende generaties fel beïnvloed. Vóór de jaren '60 was alles heel formeel. Men speelde geen populaire muziek want dat was iets van het volk.»

Veto: Hoe zie je de betekenis van die geëngageerde muzikale beweging in de politieke strijd in Latijns-Amerika?

Parra: «Dat is voor mij heel belangrijk, ondanks de mislukkingen die we in Zuid-Amerika gekend hebben. Ik geloof dat het belangrijk is dat de intellectuelen, de artiesten zich engageren om dingen te zeggen die anderen niet zeggen. De platenindustrie in Latijns-Amerika is dezelfde als in Frankrijk, in België. Je hoort elke

De Spanjaarden hebben ongeveer over de hele wereld grote manifestaties opgezet om de ontdekking van Amerika te vieren. Maar ze hebben geen enkele geste gedaan naar de inheemse bevolking van Latijns-Amerika. (foto Rob Stevens)

dag Madonna, Prince, Michael Jackson,... Maar wij spreken geen Engels, wij spreken Spaans. Het is noodzakelijk dat zangers de Spaanse taal gebruiken om hun ideeën te uiten. Ik geloof dat het erg belangrijk is dat de artiesten staan zijn met hun problemen en die zijn niet te onderschatten. En als wij erin slagen elke morgen een deur, een venster te openen door een mening te uiten, dan is dat een goede zaak.»

La Travesía de Cristóbal Colón is de eerste eindproductie van Brasas. De oorspronkelijke partituur voor een tweestemmig mannenkoor werd door Erwin Diaz, die samen met Lieve Franssen instaat voor de koorleiding, uitgewerkt voor een vierstemmig gemengd koor. Het gelegenheidskoor dat instaat voor de vertolking wordt gevormd door een veertigtal vrijwilligers. Dit koor begon in februari met de oefening. In juni zegde Parra zelf zijn medewerking toe. Hij staat in voor de solo-zang. Er is een tienkoppg orkest gevormd dat onder de leiding van Matias Pizarro staat, die samen met de gitarist en Angel Parra uit Parijs komt. De rest van de orkest bestaat uit in België verblijvende professionele muzikanten.

Massamoord

Omdat 1492 niet alleen het jaar van de ontdekking van Amerika is, maar ook het jaar van de verdrijving van de Arabieren uit Spanje, wordt *La Travesía* voorafgegaan door een Arabische introductie. Twee in België verblijvende Ara-

bische muzikanten brengen een evokatie van het Spanje van de vijftiende eeuw. De Reconquista en de verdrijving van 150.000 joden die weigerden zich te bekeren tot het katholieke geloof, betekenen het einde van het vreedzaam naast en door elkaar leven van culturen. Door deze evokatie van het Spanje van die tijd, wordt er een band gelegd met het hedendaagse racisme en wordt de ontdekking van Amerika in een ruimere context geplaatst, die er één is van onvoorwaardelijk geloof in de Europese cultuur.

De productie van Brasas legt de nadruk op de actualiteitswaarde van de gebeurtenissen van 500 jaar geleden. In een goed uitgewerkte programmabrochure wordt uitgebreid ingegaan op 500 jaar kolonialisme. Er worden parallellen getrokken doorheen vijf eeuwen, van de overtocht van Columbus naar de Nieuwe Wereld tot de Nieuwe Wereldorde van president Bush. Niet alleen de Massamoord op de Indianen komt aan bod, maar ook de slachtoffers van de oorlog in Irak, de honger in Afrika en de rellen in Los Angeles.

Ann Labeeuw

La travesía de Cristóbal Colón van Angel Parra, woensdag 18 november in de Grote Aula, om 20 uur org. AIB, kaarten 400(wk)/450.

Het geëngageerde lied

La Travesía de Cristóbal Colón wordt hier gebracht door Brasas-de Vaartkapoen. In de schoot van het Molenbeekse gemeenschapscentrum de Vaartkapoen ontstond begin '91 Brasas een project dat zich richt op een kruisbestuiving tussen Belgische en migrantenculturen. Brasas wil muzikanten, schrijvers, componisten en dichters met elkaar in contact brengen rond muziek met een maatschappelijke betekenis en geloof in de verrijking van de eigen bagage door een confrontatie met andere culturen. Het initiatief moet ook gezien worden als een antwoord op het groeiende racisme.

Het tegendraadse lied is zich bewust van de politiek-maatschappelijke betekenis van muziek. Muziek kan een stem zijn tegen onderdrukking en onrechtvaardigheid, tegen uitbuiting of racisme. Het is in deze stroming dat Brasas zich plaatst. Aan de andere kant kan muziek net zo goed gebruikt worden als onderdrukkingsmiddel. Zo werd na de staatsgreep tegen Allende de Chileense bevolking overspoeld met diskogeluiden uit het westen. Volksmuziek en instrumenten als de charango en kena werden verboden. Op dezelfde manier wordt de Arabische wereld overspoeld met Noordamerikaanse mainstream-muziek en schallen luidsprekers op de grens tussen Noord- en Zuid-Korea hitparadesongs richting Noord-Korea.

Tegelijk wordt muziek uit andere culturen ontdekt en specialiseert een hele industrie zich in het opvoetsen en aanpassen van deze melodiën aan de westerse smaak, die dan verkocht wordt als *eksotisch* en *sensueel*. Andere culturen worden een winstgevend product, zoals wasmachines en elektrische tandenborstels. (al)